

RIKSDAGENS SVAR 200/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel (RP 169/2013 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 36/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utsläppshandel (311/2011) det inledande stycket i 2 § 1 mom. och 2 § 1 mom. 1 punkten, 6 § 21 punkten, 16 och 17 §, 36 § 4 mom., 40, 41, 44 och 45 §, 46 § 3 mom., 50 § 3 mom. samt 56 och 59—62 §, samt

fogas till 6 § en ny 20 a-punkt, till 15 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 16 a, 51 a, 51 b och 67 a § samt till 71 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter och dessutom på sådana andra växthusgasutsläpp som nämns i anslutning till de verksamheter som avses i 25—28 punkten:

1) förbränning av bränsle i anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på mer än 20 megawatt, med undantag av förbränning av avfall i anläggningar eller sådana delar av anläggningar där kraven på förbränningsanläggningar för avfall iakttas i enlighet med de villkor som tagits in

i ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000),

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

20 a) *kommissionens verifieringsförfordning* kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och tonkilometer och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

21) *utsläppshandelsmyndighet* Energimyndigheten.

15 §

Verksamhetsutövarens konkurs

— — — — —
Konkursboets boförvaltare ska underrätta utsläppshandelsmyndigheten om verksamhetsutövarens konkurs inom 30 dagar från konkursens början.

16 §

Återkallande av tillstånd

Verksamhetsutövaren ska underrätta utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid anläggningen har upphört, om att ett miljötillstånd som gäller anläggningens verksamhet har upphört att gälla med stöd av 57 § i miljöskyddslagen eller om att ett miljötillstånd har återkallats med stöd av 59 § i miljöskyddslagen. Anmälan ska göras utan dröjsmål före utgången av det år när verksamheten vid anläggningen har upphört eller miljötillståndet har upphört att gälla eller återkallats.

Utsläppshandelsmyndigheten ska återkalla tillstånd eller tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

1) det miljötillstånd som gäller anläggningens verksamhet har upphört att gälla med stöd av 57 § i miljöskyddslagen eller återkallats med stöd av 59 § i miljöskyddslagen,

2) verksamheten vid anläggningen har upphört på det sätt som anges i 16 a §, eller

3) tillståndshavaren meddelar att verksamheten inte inleds.

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

1) tillståndshavaren väsentligt har brutit mot sina skyldigheter som gäller årligt överlämnande av utsläppsrätter eller övervakning, anmälan och verifiering av utsläpp, och inte trots utsläppshandelsmyndighetens uppmaning har fullgjort sina skyldigheter, eller

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält en utvidgning av anläggningen eller ett upphörande eller en minskning av verksamheten eller andra sådana ändringar av verksamheten eller av övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet ändras eller tillståndsvillkoren justeras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten.

16 a §

Upphörande med verksamheten vid en anläggning

Verksamheten vid en anläggning anses ha upphört, om något av följande villkor uppfylls:

1) tillståndet för utsläpp av växthusgaser eller det tillfälliga tillståndet för utsläpp av växthusgaser har upphört att gälla eller återkallats,

2) det är tekniskt omöjligt att fortsätta med verksamheten vid anläggningen,

3) anläggningen är inte längre i drift, och det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten,

4) anläggningen är inte längre i drift, och verksamhetsutövaren kan inte visa att verksamheten återupptas inom sex månader från det att verksamheten har upphört; utsläppshandelsmyndigheten kan förlänga tidsfristen till högst 18 månader, om verksamhetsutövaren visar att det på grund av exceptionella och oförutsägbara omständigheter som verksamhetsutövaren rimligtvis inte har kunnat påverka eller bereda sig på är omöjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen inom sex månader.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten tillämpas inte på en anläggning i reserv eller i beredskap eller på en anläggning som bedriver säsongsbetonad verksamhet, om följande villkor uppfylls:

1) verksamhetsutövaren har ett gällande tillstånd för utsläpp av växthusgaser eller ett tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser och de övriga tillstånd som verksamheten vid anläggningen kräver,

2) det är tekniskt möjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen utan att göra fysiska ändringar där,

3) anläggningen underhålls regelbundet.

Närmare bestämmelser om en verksamhetsutövares skyldighet att underrätta utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten har upphört samt om tillämpningen av kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Förbud mot bokföring av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten får inte på anläggningens i 49 § avsedda konto i registret bokföra årliga utsläppsrätter enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att utsläppstillståndet för växthusgaser har återkallats. Inte heller får utsläppshandelsmyndigheten efter det att verksamheten vid en anläggning har upphört enligt 16 a § på anläggningens konto i registret bokföra det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska bokföras där.

36 §

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

— — — — —
Energimyndigheten svarar i Finland för den nationella informationen om genomförandet av auktioner och för den eventuella utbildningen i hur auktioner genomförs.

40 §

Maximal användning av projektenheter

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008—2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda projektenheter upp till det maximiantal som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter för perioden 2008—2012 också under perioden 2013—2020 till den del det maximala an-

talet projektenheter inte har använts för fullgörande av skyldigheten enligt 53 § i denna lag under perioden 2008—2012.

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008—2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda ett större antal projektenheter än det maximiantal som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare för övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013—2020 använda projektenheter så som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i utsläppshandelsdirektivet.

Utsläppshandelsmyndigheten beräknar den maximala användningen av projektenheter vid en anläggning i enlighet med den förordning av kommissionen som avses i 2 mom. och lämnar in beräkningarna av maximiantal per anläggning till kommissionen för granskning.

41 §

Begränsningar som gäller projektenheter

En verksamhetsutövare får inte använda projektenheter som genererats genom

- 1) markanvändning, förändrad markanvändning eller skogsbruksverksamhet,
- 2) kärnkraftsprojekt,
- 3) verksamheter med destruktion av trifluorometan (HFC-23), eller
- 4) verksamheter med destruktion av dikväveoxid (N₂O) från produktion av adipinsyra.

Bestämmelser om genomförande av andra begränsningar som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i utsläppshandelsdirektivet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

När det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet kan en verksamhetsutövare be utsläppshandelsmyndigheten byta ut projektenheter som beviljats för utsläppsminsk-

ningar som har genomförts före utgången av 2012 mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013. Verksamhetsutövaren kan begära ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den 31 mars 2015.

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter och som härrör från projekt registrerade före 2013. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad.

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid utbyte av projektenheter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

45 §

Utredning om projektenheternas ursprung

Verksamhetsutövaren är skyldig att säkerställa att de projektenheter som den byter ut i enlighet med 44 § inte härstammat från sådan verksamhet som avses i 41 §. Verksamhetsutövaren ska på utsläppshandelsmyndighetens begäran lämna utredning om projektenheternas ursprung. Utsläppshandelsmyndigheten kan förbjuda ett utbyte av projektenheter till dess att den har fått en utredning om projektenheternas ursprung.

46 §

Förande av register

I fråga om upprättande och förande av registret och i fråga om registerfunktionerna iakttas kommissionens registerförordning. På brottsbekämpning och på förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism i registret tillämpas kommissionens registerförordning och de bestämmelser som det hänvisas till i den.

50 §

Årlig registrering av utsläppsrätter

Utsläppsrätter får inte registreras på kontot för en anläggning där verksamheten har upphört enligt 16 a §.

51 a §

Registrering av minskat antal utsläppsrätter

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning minskar till följd av en förändring som avses i 33 §, och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 34 § om minskning av antalet utsläppsrätter, ska utsläppshandelsmyndigheten oberoende av 50 och 51 §, så snart som möjligt efter att beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter har fattats, registrera de utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto som gratis tilldelas anläggningen.

51 b §

Återkrav av utsläppsrätter

En verksamhetsutövare på vars registerkonto det i enlighet med 50, 51 och 51 a har registrerats fler utsläppsrätter än vad verksamhetsutövaren enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter är berättigad till, ska överlämna ett mot den överskjutande delen svarande antal utsläppsrätter. Det överskjutande antalet utsläppsrätter som har tilldelats kan även

kvittas med de utsläppsrätter som gratis tilldelas verksamhetsutövaren, om detta är tillåtet enligt kommissionens registerförordning. Närmare bestämmelser om förfarandet för återkrav av utsläppsrätter och om tidsfristerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

56 §

Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och i enlighet med kommissionens övervakningsförordning och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

Verksamhetsutövaren ska sörja för att utsläppsrapporten verifieras samt för att den rapport som gjorts upp över utsläppen under varje kalenderår och den verifieringsrapport som innehåller kontrollörens utlåtande om rapporten lämnas till utsläppshandelsmyndigheten senast den 31 mars följande år.

Verksamhetsutövaren ska bereda kontrollören tillträde till samtliga lokaler och utrymmen i verksamhetsutövarens besittning som inte omfattas av hemfriden och som är föremål för verifiering samt lämna kontrollören alla uppgifter som behövs för verifieringsuppgiften.

59 §

Verifieringsutlåtande

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är tillfredställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och

kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända övervakningsplanen så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga fel-tolkningar i utsläppsrapporten.

60 §

Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit

Utsläppshandelsmyndigheten ska göra en bedömning med en uppskattning av de verkningar som felaktig eller bristfällig övervakning eller verifiering kan ha haft på de totala utsläppsmängderna från en anläggning, om kraven enligt 56 § på övervakning av utsläpp, på utarbetande och lämnande av en utsläppsrapport eller på verifiering av utsläppsrapporten inte har iakttagits. De uppskattade verkningarna anges i ton koldioxidekvivalenter och bedömningen ska motiveras.

61 §

Godkännande av kontrollör

Utsläppshandelsmyndigheten godkänner kontrollörer som avses i 57 §.

En förutsättning för att en kontrollör ska godkännas är att

- 1) kontrollören är funktionellt och ekonomiskt oberoende,
- 2) kontrollören har tillräckligt med yrkesskicklig och opartisk personal till sitt förfogande,
- 3) kontrollören har de kunskaper som krävs för att i sin verksamhet tillämpa förfaranden för, bestämmelser om, standarder för och anvisningar om övervakning och verifiering av utsläpp,
- 4) kontrollören känner till utsläppskällorna för verksamheterna på sitt behörighetsområde, sätten på vilka utsläpp uppstår och sätten att bestämma vilka uppgifter som krävs vid fastställande av utsläpp och de krav som gäller fastställande, beräkning och rapportering av totala utsläpp,

5) kontrollören har den utrustning och de instrument och system som verksamheten kräver,

6) kontrollören har med tanke på verksamhetens art och omfattning tillräckliga ekonomiska resurser för att organisera verksamheten på behörigt sätt och för att täcka eventuellt skadeståndsansvar, och

7) kontrollören är en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan juridisk person.

Kontrollören kan även ansöka om godkännande för verifiering av de i 29 § 2 mom. och 33 § avsedda uppgifter som behövs för tilldelningen av de utsläppsrätter som tilldelas gratis. En förutsättning för godkännande är utöver det som föreskrivs i 2 mom. i denna paragraf att kontrollören i sin verksamhet kan tillämpa kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter och vad som i denna lag eller med stöd av den föreskrivs om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande enligt 2 mom. 1—5 punkten finns i kommissionens verifieringsförordning. Den som ansöker om godkännande som kontrollör ska genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *ackrediteringsförordningen*, visa att den uppfyller de förutsättningar som anges i 2 mom.

I beslutet om godkännande anges kontrollörens behörighetsområde och vid behov ställs där också sådana andra icke-diskriminerande villkor för kontrollörens verksamhet som säkerställer att kontrollören sköter sina uppgifter på behörigt sätt.

62 §

Godkännande av en kontrollör som ackrediterats eller certifierats i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Utsläppshandelsmyndigheten godkänner en kontrollör som har ackrediterats eller certifierats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om

1) kontrollören har ackrediterats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för verifieringsuppgifter enligt utsläppshandelsdirektivet,

2) verksamheten utövas i form av en sammanlutning, och

3) kontrollören har ackrediterats av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med ackrediteringsförordningen, eller

4) den fysiska personen har certifierats som kontrollör av en annan nationell myndighet i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i artikel 54.2 i kommissionens verifieringsförordning.

I beslutet om godkännande anges kontrollörens behörighetsområde och vid behov ställs där också sådana andra icke-diskriminerande villkor för kontrollörens verksamhet som säkerställer att kontrollören sköter sina uppgifter på behörigt sätt.

67 a §

Utsläppshandelsmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har utsläppshandelsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

1) Finansinspektionen för skötseln av de uppgifter som avses i auktionsförordningen och för tillsynen över derivatmarknaden för utsläppsrätter,

2) centralkriminalpolisen och centralen för utredning av penningtvätt för skötseln av deras uppgifter,

3) statistikcentralen och Finlands miljöcentral för skötseln av deras uppgifter, och

4) skattemyndigheterna för skötseln av deras uppgifter.

71 §

Förbud att överlåta utsläppsrätter

trygga ett i 51 b § avsett återkrav av utsläppsrätter. Ett förbud att överlåta utsläppsrätter som har meddelats i syfte att trygga ett återkrav kan gälla alla de utsläppsrätter som verksamhetsutövaren har på sitt depåkonto eller en del av dem.

Denna lag träder i kraft den

20 .

— — — — —
Utsläppshandelsmyndigheten får meddela förbud att överlåta utsläppsrätter även för att

Helsingfors den 13 december 2013